

G.A.O.F.A. ridder van Hecke

10 mei 1915 – 4 februari 2006

Op 4 februari 2006 overleed Georges ridder van Hecke, buitenlands lid van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen sinds 1972.

Georges van Hecke studeerde rechten, wijsbegeerte, politieke en diplomatieke wetenschappen. Sedert 1949 tot zijn emeritaat in 1985 was hij hoogleraar aan de KU Leuven, waar hij onder meer personen- en familierecht, overeenkomsten, internationaal privaatrecht en rechtsvergelijking doceerde. In de periode 1968-1971 was hij decaan van de Faculteit Rechtsgeleerdheid. Zijn belangstelling voor buitenlands recht en zijn legendarische talenkennis zorgden ervoor dat hij intense contacten onderhield met buitenlandse, Europese en Amerikaanse collega's. Hij was vele jaren gasthoogleraar in de Parker School of Foreign and Comparative Law aan de Columbia University te New York en was een actief deelnemer aan de Haagse Conferenties van Internationaal Privaatrecht. Hij was stichtend lid en later voorzitter van het Interuniversitair Centrum voor Rechtsvergelijking en was een van de eerste Belgische juristen die, bij de aanvang van de Europese integratie, zich vertrouwd maakte met het Europees recht. Naast zijn academische loopbaan was hij advocaat eerst aan het Hof van Beroep te Brussel en daarna bij het Hof van Cassatie. Van 1977 tot 1979 was hij Stafhouder van de Orde van advocaten bij het Hof van Cassatie. Hij bekleedde talrijke andere functies.

Geboren in Cambridge op 10 mei 1915 heeft professor Van Hecke zijn Engelse levensstijl nooit helemaal kunnen verbergen. Hij had alle eigenschappen van een perfecte *gentleman*: gereserveerd en bescheiden, integer, verdraagzaam en onpartijdig, beginselvast maar toch pragmatisch, begaan met anderen én met het algemeen welzijn. Eerbied voor anderen en respect voor andermans overtuiging waren zijn *trademark*. Niettegenstaande zijn Brits aandoende terughoudendheid, kwamen zijn diepmenselijkheid en hartelijkheid niettemin onmiskenbaar tevoorschijn – soms in een enkele zin of opmerking die voor de toehoorder meer waarde had dan een lang betoog. Hij schreef en sprak zoals weinigen dat kunnen: kort en toch genuanceerd, helder en duidelijk, steeds in een sierlijke taal, of het nu Nederlands was, Frans, Engels of Duits. In gesprekken of discussies was hij hoofs, nooit agressief, gevat, nooit langdradig, steeds voorzien van enige zachte humor. Zijn juridische spreek- en schrijfstijl was onnavolgbaar: beknopt en glashelder, ontdaan van elk demagogisch effect, wars van elk verlangen zijn publiek te manipuleren.

Het is onmogelijk ook maar een kort overzicht te geven van Georges van Hecke's wetenschappelijk werk. Zijn hoofdwerken blijven zijn *Problèmes juridiques des emprunts internationaux* uit 1955 (2e ed., 1969) en zijn colleges aan de Haagse Academie van internationaal recht. Onder zijn kortere bijdragen heeft hij in een selectie uitgegeven ter gelegenheid van zijn emeritaat (*Miscellanea Georges Van Hecke*, Kluwer, 1985) – hij wou geen huldeboek – aangegeven welke van zijn publicaties hij zelf het meest op prijs stelde. Eén daarvan, over *De plaats van het recht in de samenleving* (R.W. 1970-71, 681-688), is mij speciaal bijgebleven. Daarin schetst hij voor aankomende juristen de tegenstelling tussen de Westerse Faustiaanse drang (Von Ihering's vechtmentaliteit) en de Oosterse Confuciaanse én diep christelijke levenswijsheid ('wil iemand U voor het gerecht dagen en U het onderkleed nemen, laat hem ook de mantel'). In de woorden van Georges van Hecke: 'Boven het recht staat een hogere ethiek waarin plaats is voor edelmoedigheid.' Komende van een jurist die meer dan veertig jaar advocaat is geweest, kan dit tellen. Het was dan ook zijn levensprogramma.

Ik had het voorrecht Georges van Hecke in vele hoedanigheden te kennen: als zijn student, assistent, stagiaire, associé, collega en confrater. Nooit heb ik van hem iets anders ervaren dan goeds, nooit heb ik van hem een onverholen woord gehoord. Hij heeft mij in vele opzichten diep getekend. Toch heb ik hem nauwelijks privé gekend. Als geen ander hield hij zijn privé- en professionele leven gescheiden. Ik herinner mij wel kleine dingen zoals; wanneer ik als assistent zijn seminarie leidde, hij er als gewone toehoorder bij kwam zitten en op gelijke voet meedeed met de studenten; of veel later, toen een van mijn kleinkinderen haar eerste communie deed, hij speciaal naar de kerk ging en tussen het kerkvolk ging zitten. Kleine dingen waaruit blijkt hoe hij zichzelf zag: gewoon een mens onder de gewone mensen. Maar dan wel een mens waarnaar anderen eerbiedig opkeken, zonder dat hij daar zelf om vroeg. Naar hem opkijken zal ik blijven doen en, zo weet ik, u met mij.